

Oponentský posudek

disertační práce Mgr. Lindy Jansové

„Citování vědecké literatury prostřednictvím formátu XML“

Studijní obor Informační věda
Ústavu informačních studií a knihovnictví
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

vedoucí práce:

Ing. Miroslav Nič, Ph.D.

Předložená disertační práce mgr. Lindy Jansové zpracovaná na téma „Citování vědecké literatury prostřednictvím formátu XML“ je svým rozsahem (245 stran bez příloh, 300 položek použité literatury) a kvalitou mimořádná. Věnuje se aktuální tématice citování, kterou lze považovat za jedno z klíčových témat informační vědy, protože představuje základní způsob vědecké komunikace, umožňuje mapovat vzájemné vztahy mezi vědeckými dokumenty a je podkladem pro evaluaci vědy a výzkumu. Práce je pozoruhodná tím, že se nachází v prostoru, kde se setkávají různé samostatně pěstované vědní disciplíny, práce může oslovit odborníka zaměřeného na knihovnictví a tvorbu bibliografických záznamů, stejně tak jako odborníka na informační a komunikační technologie, či systémového integrátora. Autorce se v této práci podařilo uvedené aspekty vhodně spojit, vložit do ní zkušenosti z akademického působení a uplatnit svůj široký rozhled.

Cíl práce - vytvořit doporučené postupy pro zahrnutí citačních dat do XML formátů a implementovat je v publikačních systémech Mezinárodní unie pro čistou a užitou chemii - byl poměrně nesnadný, nicméně lze konstatovat, že byl úspěšně splněn.

Text práce je zdařile strukturován do sedmi kapitol, které dobře pokrývají zadané téma. Autorka v nich postupuje systematicky, nejprve definuje současný stav, rozebere jednotlivé datové a citační formáty, popíše používané citační manažery, zmapuje typologii citovaných dokumentů a pak popíše citační praxi v publikacích IUPAC a na základě předchozího navrhne doporučené postupy pro zahrnutí citačních dat do XML formátů. Tam kde je to potřeba autorka důsledně

deklaruje zvolenou metodologii, definuje otázky které bude při následujícím posuzování používat. Na konci každé kapitoly je uveden dílčí závěr, který vhodně shrnuje a akcentuje její nejdůležitější poznatky.

U kapitoly zabývající se citačními manažery bych uvažoval o doplnění údaje o použitém kódování, který by umožnil lepší orientaci čtenáři, který musí pracovat sé specifickými neevropskými jazyky a kupříkladu CP1250 nemůže použít.

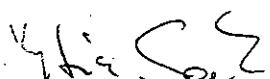
Za přínosnou lze považovat skutečnost, že po prostudování práce čtenář pochopí výhody prosazování XML jako jazyka strojově srozumitelných citačních formátů, porozumí problematice jeho implementace do citačních manažerů a bude-li chtít, může v rámci své praxe přímo použít navržený XML formát pro citační data s ohledem sedm uvedených klíčových zásad jeho implementace.

Autorka projevuje systematické analytické myšlení, ukazuje schopnost dobré observace i komplikace, práce je psaná velmi čтивým způsobem s uvedením pochopitelných příkladů. Celkově práci pokládám za naprosto výjimečnou, je to vysoce fundovaný výklad dané problematiky s bohatým faktografickým materiélem, přesnými analýzami a závěry. Domnívám se, že vzbudí v odborných kruzích zaslouženou pozornost.

K vlastní obhajobě navrhoji tyto otázky:

1. Jakým směrem by se měla podle vás mělo ubírat další vylepšování architektury navrhovaného XML formátu?
2. Jaké postavení má dnes v kontextu konkurenčních citačních manažerů a podpory formátu XML německý Bibliographix, který byl dlouhou dobu vnímán jako jeden z nejlepších nástrojů svého druhu?

Celkově práci hodnotím velmi kladně a doporučuji jí k obhajobě v rámci oboru Informační věda na FF UK v Praze.

V Praze dne 13.8.2010

Ing. Martin Souček, Ph.D.